

28.10.2021

Kokousaika   Torstai 28.10.2021 klo 8:00 - 9:38

Kokouspaikka   Vallilan varikko, Hämeentie 86, 3. krs nh. Liike

Läsnä

Jäsenet

Salminen, Minna	puheenjohtaja
Franckehaeuser, Sebastian	varajäsen
Hönö, Päivi	varajäsen
Pirkkala, Pekka	jäsen
Saxberg, Mirita	jäsen
Suoranta, Anu	jäsen
Tuominen, Aino	jäsen
Turtiainen, Joonas	jäsen
Vartiainen, Satu Susanna	varajäsen

Muut

Kuukankorpi, Arttu	yksikön johtaja
Lumijärvi, Petri	yksikön johtaja
Lähdetie, Artturi	vs. toimitusjohtaja
Nikola, Mika	vs. yksikön johtaja
Nousiainen, Antti	yksikön johtaja
Rajakallio, Karoliina	yksikön johtaja
Hämäläinen, Jukka	hallintopäällikkö
Norrena, Elina	viestintä- ja henkilöstönkehittämis- päällikkö
Päivärinta, Ari	asiantuntija saapui 8:17, paikalla: 164 §, poistui 8:25
Asikainen, Mikko	asiantuntija saapui 8:25, paikalla: 165 §, poistui 8:40

Puheenjohtaja

Minna Salminen   163-174 §

Esittelijät

Artturi Lähdetie	vs. toimitusjohtaja 163-165 §
Arttu Kuukankorpi	yksikön johtaja

28.10.2021

	Mika Nikola	166 § vs. yksikön johtaja
	Antti Nousiainen	167 § yksikön johtaja
	Petri Lumijärvi	168-171 § yksikön johtaja 172-174 §
Pöytäkirjanpitäjä	Jukka Hämäläinen	hallintopäällikkö 163-174 §

28.10.2021

---

§	Asia	
163	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
164	Asia/2	HKL:n talouden osavuosisikatsaus 1.1. - 30.9.2021
165	Asia/3	Kalasadaman raitiotien hankesuunnitelma
166	Asia/4	Hastus-ohjelman ylläpidon tilaaminen
167	Asia/5	Sammalvuoren metrovarikon imurijärjestelmän urakoiden hankinta
168	Asia/6	Helsingin yliopiston metroaseman opintoputken perusparannusta koskevan urakan lisätöiden tilaaminen
169	Asia/7	Hakaniemen metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin perusparannukseen liittyvien urakoiden hankinta
170	Asia/8	Kameravalvontajärjestelmän uudistamisen lisä- ja muutostyöt
171	Asia/9	UPS-laitteiston ylläpitopalveluiden ja akustojen vaihtotyön tilaaminen
172	Asia/10	Sähköenergian ja hintasuojauspalvelun sekä salkunhoitopalvelun hankinta
173	Asia/11	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
174	Asia/12	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

28.10.2021

Asia/1

---

§ 163

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Johtokunta totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla johtokunta valitsi pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Suoranen sekä varatarkastajaksi jäsen Pirkkalan.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Artturi Lähdetie

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.10.2021

Asia/2

§ 164
HKL:n talouden osavuositarkastus 1.1. - 30.9.2021

HEL 2021-004627 T 02 02 01

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi HKL:n osavuositarkastuksen 1.1. – 30.9.2021.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmoskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmoskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL osavuositarkastus 1-9.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Raportointikauden merkittävimmät tapahtumat

Koronaviruspandemia

Maailmanlaajuinen koronaviruspandemia on kevästä 2020 alkaen vaikuttanut merkittävästi myös HKL:n toimintaan. Matkustajamäärät supistuivat normaalitilanteeseen verrattuna enimmillään yli 70 % ja vuonna 2021 matkustajamäärät ovat olleet 30-60 % normaalia alhaisemmat. HKL on sopeuttanut toimintaansa Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) päätösten mukaisesti metro- ja raitioliikenteen tarjonnan supistuksiin. HKL on myös toteuttanut lukuisia oman henkilöstön ja matkustajien terveyttä varmistavia toimenpiteitä. Koronaan liittyvää toimintaa on johdettu 1-2 kertaa viikossa pidettävissä etäkokouksin. Matkustajamäärien väheneminen aiheuttaa merkittävää epävarmuutta myös joukkoliikenteen pitemmän aikavälin kehittymisnäkyymiin.

HKL:n tavoiteohjelman kehittämissuunnitelmat

Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021 on ohjannut HKL:n toimintaa menneen nelivuotiskauden ajan. Joukkoliikenteen pitkän aikajänteen kehittämissuunnitelmien kannalta olennaisia ovat olleet mm. tavoitteet kestävästä liikkumisesta edistämiseksi sekä linjaukset useiden pikaraitiotien suunnittelusta. HKL:n valintoja on suunnannut myös Helsingin kaupungin tavoite edistyneisyydestä digitalisaation hyödyntämisessä. Uuden kaupunginvaltuuston aloitettua on kolmannella vuosineljänneksellä valmisteltu uutta kaupunkistrategiaa, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.10.2021. Uusi strategia jatkaa vahvasti kaupungistumista, joukkoliikennettä ja kestävästä liikkumisesta painottaen. Erityisiä HKL:n toimintaan vaikuttavia asioita ovat luonnon monimuotoisuuden ja hiilineutraaliuuden liittyvät selvästi aiempaa vahvemmat painotukset.

Helsingin kaupunkistrategian lisäksi HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016-2024 luo perustaa HKL:n toiminnan kehittämiselle. Tavoiteohjelmassa määritellään HKL:n strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpitekokonaisuudet eli kehitysohjelmat. Voimakkaimmin toimintaa ohjaavina kehitysohjelmina ovat viime vuosina olleet henkilöstöohjelma, turvallisuuden kehitysohjelma, operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma sekä omaisuudenhallinnan kehitysohjelma. Vuoden 2021 alussa on käynnistetty tavoiteohjelman päivitys, joka on tarkoitus tuoda päätöksentekoon heti kaupunkiliikenneyhtiön aloittaessa toimintansa.

Raitioliikenteen liikennöintisopimus

HKL:n johtokunta jätti 13.9.2018 HSL:lle tarjoutumisen Raide-Jokerin (pikaraitiolinja 550) ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä. Tarjoutumisessa HKL esitti raitioliikenteen operoinnin hintaa nykytasosta edelleen alennettavan, mikä perustuu HKL:n vahvaan työhön kustannustehokkuuden kehittämisessä. Raitioliikenteen kustannustaso oli HKL:n pitkäjänteisen tuottavuuskehitystyön johdosta jo vuonna 2017 saatu tehostettua 15 % 1990-luvun puolivälin kustannustasoa edullisemmaksi, kun esimerkiksi vertailukohtana bussiliikenteen kustannustaso oli samassa ajassa kilpailutusten myötä alentunut noin 10 %. Viimevuosien aikana HKL on edelleen jatkanut voimakasta kustannustehokkuutensa kehittämistä ja nykytasoa on eurooppalaisen markkinan kärkeä. HSL:n hallitus päätti toukokuussa 2020 käynnistää neuvottelut HKL:n kanssa Raide-Jokerin liikennöinnin käynnistämisestä ja kantakaupungin raitioliikenteen sopimuksen jatkamisesta. Neuvottelut ovat edenneet sujuvasti ja yhteisenä tavoitteena nähdään näiden raitioliikenteen liikennöintisopimusten allekirjoittaminen HSL:n kanssa talvella 2021/22.

HKL:n yhtiöittäminen

28.10.2021

Kansliapäällikön asettama HKL:n hallintomuotoselvitystyö päättyi vuonna 2019 esittämään HKL:n yhtiöittämistä yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisvaltaisena infra, kalustosta ja liikenteestä vastaavana yhtiönä HKL voi tuottaa yhteiskunnalle mahdollisimman suuren arvon mm. eri toimintojen välisiä synergioita hyödyntäen. Yhtiömuodossa HKL pystyisi myös palvelemaan kaupunkiraideliikenteen seudullistumisen tarpeita paremmin. Kaupunkiliikenneyhtiön valmistelu eteni alkuvuonna 2021 hyvin kaupunginkanslian, HKL:n ja Vantaan kaupungin yhteistyössä. HKL:n johtokunta antoi 26.8.2021 HKL:n yhtiöittämistä puoltavan lausunnon kaupunginhallitukselle, joka edelleen 13.9. esitti kaupunginvaltuustolle yhtiöittämistä. Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 yhtiöittää HKL:n niin, että tavoitteena on yhtiön toiminnan käynnistyminen 1.1.2022. Päätöksentekokoelimityksessä korostui seudullisuuden merkitys sekä yhtiön toiminnan avoimuudesta ja henkilöstön asemasta huolehtiminen. Vantaa on osaltaan tekemässä päätöksen yhtiön osakkaaksi liittymisestä vielä vuoden 2021 aikana. Helsinki ja Vantaa näkevät tavoiteltavana, että myöhemmin myös Espoo tulisi mukaan yhtiöön ja valmistelut onkin tehty niin, että tämä olisi mahdollisimman vaivatonta.

Länsimetro

HKL on yhteistyössä Länsimetro Oy:n kanssa kehittänyt toimintamalleja länsimetron infran hallinnan hoitamiseksi niin yhteiskunnan kuin infran omistajan kannalta mahdollisimman hyvin palvelevasti. HKL hoitaa länsimetron infrastruktuurin kunnossapitoa ja huoltoa Länsimetro Oy:n kanssa vuonna 2020 päivitetyn yhteistyösopimuksen perusteella. Lähtökohtana yhteistyössä on, että kantametron ja länsimetron infra muodostavat yhden pääkaupunkiseudun metrojärjestelmäkokonaisuuden, jota kunnossapidetään ja huolletaan yhtenä kokonaisuutena. HKL ja Länsimetro Oy seuraavat sopimuksen toteutumista yhteisesti sovitun mittariston avulla. Mittaristo osoitti HKL:n onnistuneen tehtävissään vuoden 2020 aikana hyvin. HKL ja Länsimetro Oy valmistelevat yhteistyösopimuksen laajentamista huomioiden nykyinen metroliiKENNÖINTI sekä länsimetron toisen vaiheen HKL:ää koskevien tehtävien laajempi käynnistyminen vuoden 2022 aikana. Päivitetty yhteistyösopimus on tavoitteena allekirjoittaa talvella 2021/22 ja sen on määrä tulla voimaan toukokuussa 2022. Koeajot toisen vaiheen osuudella alkoivat kesäkuussa 2021 ja jatkuvat suunnitellusti.

Raide-Jokeri

Raide-Jokerin infrahankkeen toteutus on vuonna 2021 edennyt hyvin. Koronapandemiolla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia Raide-Jokerin infran rakennustöiden aikatauluun ja rakentaminen on ollut käynnissä lähes koko 25 km pitkän linjan pituudella. Radan rakentaminen on edennyt 2021 aikana siten, että Espoon osalta lähes kaikki ja Helsin-

28.10.2021

gissä valtaosa rakennustöistä valmistuu jo vuoden 2021 aikana. Rakentaminen on alkuperäistä aikataulua edellä ja hanke on viestinyt arvioidun käyttöönoton olevan vuoden 2024 alussa aiemmin arvioidun vuoden 2024 kesäkuun sijasta.

Helmikuussa korkeimmalta hallinto-oikeudelta saadun ratkaisun myötä poistui Raide-Jokeri -hankkeen merkittävin riski, kun Patterimäen metsässä raitiotietunnelia varten tarvittavista puiden kaadoista tehty valitus kumottiin. Patterimäen valitusten aiheuttama viive saataneen kurottua kiinni, mutta viivästys on aiheuttanut hankkeelle lisäkustannuksia. Hanke on kokonaisuudessaan alittamassa kustannusarvion, vaikkakin Helsingin päähankkeen osalta kustannustilanne on tiukka.

Raide-Jokerin varikon rakentaminen Roihupellossa on edennyt harja- korkeuteensa ja varikko valmistuu kesällä 2022. Raide-Jokerin päähankkeen nopeutunut aikataulu on tuonut kustannussäästöjä myös varikon osuuteen.

Raide-Jokerin vaunukalustoprojektin ensimmäinen tyyppivaunu toimitettiin Koskelan varikolle 12.4.2021. Toimitus Helsinkiin viivästyi koronapandemian aiheuttamien komponenttisaatavuusongelmien vuoksi, mutta ensimmäisen vaunun viivästys ei kalustovalmistaja Škoda Trans-tech Oy:n mukaan vaikuta vaunujen kokonaistoimituksen aikatauluun. Esisarjan vaunun koeajot ovat käynnissä kantakaupungin rataverkolla. Matkustajakoeliikenne kantakaupungin raitiotielinjastolla on tarkoitus aloittaa tyyppivaunun katsastuksen jälkeen vuoden 2021 loppupuolella.

Kruunusillat-hanke

Kruunusillat-hanke on jaettu kahteen osaprojektiin - siltaurakka ja raitiotien toteuttava allianssiosuus. Hanketta vetää kaupunkiympäristön toimiala ja HKL on mukana merkittävällä osuudella. Hanke eteni alkuvuoden aikana merkittävästi, sillä sekä allianssin kehitysvaihe että siltaurakan kilpailutus saatiin päätökseen. Allianssin kehitysvaiheen valmistuttua tarkentui raitiotieosuuden toteutuskustannus. Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi elokuussa 2021 hankesuunnitelman muutoksen, jossa hankkeen toteutus jaettiin kahteen osaan ja hankkeen enimmäishintaa korotettiin. Päätöksen mukaisesti hankkeen ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan yhteys Laajasalon ja Hakaniemen välillä ja toisessa vaiheessa yhteys Hakaniemestä keskustaan. Raitiotien toteuttava allianssi valmistautui syksyn aikana toteutusvaiheeseen siirtymiseen. Kesän aikana allianssi käynnisti jo liittyvänä hankkeena toteutettavan Hakaniemen sillan rakennustyöt. Kruunusiltojen siltaurakan hankintasopimus allekirjoitettiin syyskuussa 2021 toteuttajaksi valitun työyhteisöliittymän TYL Kruunusillat kanssa. Työyhteisöliittymään kuuluvat Kreate Oy ja YIT Suomi Oy.

HKL ja Škoda Transtech Oy sopivat helmikuussa 23 uuden ForCity Smart Artic X54 -pikaraitiotievaunun tilaamisesta. Vaunut ovat identtisiä aiemmin tilattujen Raide-Jokerille tulevien vaunujen kanssa. Tilaus toteutettiin vuonna 2011 tehdyn Artic-vaunuhankintasopimuksen mukaisena toimitusoptiona. Vaunuja tullaan liikennöimään Kruunusiltaja käytävillä Yliskylän ja Haakoninlahden raitiolinjoilla. Toimitukset ajoittuvat vuosille 2024-26 ennen Kruunusiltojen raideyhteyden valmistumista.

Muut hankkeet ja päätökset

Kalasadamasta Pasilaan -raitiotiehankkeen allianssin kehitysvaihe eteni syksyn aikana kohti hankkeen laajuuden ja tavoitehinnan kiinnittämistä. Syksyn aikana käynnistyivät jo liittyvät työmaat niin Pasilan liittyvillä raitiestomuutoksilla kuin Nihdin alueen esirakentamisella. Raitiotiesuuden hankesuunnitelma valmistuu lokakuussa 2021 ja raitiotien rakentaminen käynnistyy vuoden 2022 alussa.

Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon urakkakilpailutus valmistui alkuvuodesta. Toteuttajaksi valittiin Skanska, jonka kanssa KVR-muotoisen urakan kehitysvaihe eteni hankkeen rakennuslupahakemus jättämiseen lokakuussa 2021. Valmistelevat rakennustyöt hankkeella ovat jo käynnissä ja laajenevat marraskuussa bussioperaattorin siirtäessä kokonaisuudessaan väistöiloihin Postipuiston alueelle. Varikkohankkeen on tarkoitus valmistua vuoden 2023 lopussa.

HKL:n valmistelema raitiovarikkojen kokonaiskehittämissuunnitelma tuotiin poliittiseen päätöksentekoon syyskuussa 2021. Suunnitelmassa esitetään varikkojen toteutusjärjestyksen muutosta siten, että Koskelan varikko toteutettaisiin Ruskeasuon varikon jälkeen ja Laajasalon varikkoa ei tässä vaiheessa toteutettaisi, mutta mahdollisuus siihen säilyttäisiin varauksena tulevaisuuden tarpeita varten.

Koskelan varikon kehittäminen eteni HKL:n saatua valmiiksi oman raitiovarikkoa koskevan suunnitteluratkaisunsa. Varikon kehittäminen on jatkunut neuvotteluilla muiden hankkeeseen osallistuvien tahojen, mm. kaupunkiympäristön toimialan, liikuntapalveluiden ja rakentamispalveluliikelaitos Staran kanssa. Varikon toteutuksen valmistelussa eteneminen edellyttää linjauksia hankkeeseen osallistuvien tahojen osalta. HKL hakee ratkaisua etenemiseen vuoden 2021 aikana.

HKL on solminut sopimuksen 40:n HKL:lle aiemmin käytössä olleen Variotram-raitiovaunun myymisestä 27.1.2021. Vuosina 1998–2003 valmistetut vaunut ovat olleet varastoituna Koskelan varikolla ja Haminaassa sen jälkeen, kun ne poistuivat liikenteestä asteittain vuoden 2018 loppuun mennessä. Laadittu sopimus on jatkoa 30.11.2017 allekirjoitetulle sovintosopimukselle, jonka mukaisesti Bombardier Transportation ja HKL pyrkivät yhteistyössä edistämään vaunujen jälleen-

myyntiä. Neuvotteluja Variotram-raitiovaunujen tulevasta liikennöinti-kaupungista on käyty puolalaisten osapuolten kanssa. Ensimmäiset toimitetut raitiovaunut ovat Puolassa Łódź:n kaupungissa, jossa niille on tehty soveltuvuustestejä paikallisen liikennöitsijän toimesta heinä- ja elokuun aikana. Vaunut ostanut SIM-Industrietechnik GmbH ei ole suorittanut sopimusvelvoitteistaan, minkä johdosta HKL ja Alstom (vuonna 2021 toteutuneen yrityskaupan yhteydessä Bombardier Transportaation liiketoiminta sulautui Alstom-yhtymään) sopivat käytännön järjestelyistä, jotka seuraavat Variotram-raitiovaunujen myyntisopimuksen purkamisesta. Alstom vastaa loppujen Variotram-raitiovaunujen kuljetuksesta pois Suomesta sekä maksaa HKL:lle loppukauppasumman vuoden 2021 loppuun mennessä, jolloin Variotram-raitiovaunuista luopuminen kokonaisuudessaan toteutuu helsinkiläisten veronmaksajien etujen mukaisesti.

M100-metrojunien peruskorjaukset ovat jatkuneet suunnitelman mukaisesti ja peruskorjattuja metrojunia palautuu korjausohjelman mukaisesti matkustajaliikenteeseen. Peruskorjaus mahdollistaa, että metroliiikenteen alkaessa 1980-luvun alussa käyttöön otetuilla M100-junilla voidaan liikennöidä 2030-luvulle saakka. M100- ja M200-junien peruskorjausta toteuttavan VR Fleetcaren kanssa on valmisteltu myös M200-prototyypimetrojunien peruskorjausten toimituslaajuudet. Aikataulu esisuunnittelun ja toteutussuunnittelun vaiheille on laadittu ja esisuunnittelu on aloitettu toukokuussa.

Metron kapasiteetin kasvattamiseen (METKA-hanke) tähtäävä HKL:n yhdessä Länsimetro Oy:n, Espoon kaupungin ja HSL:n kanssa laatima yleissuunnitelma hyväksyttiin vuoden 2021 alussa. Hanke on edelleen jatkunut hankesuunnitelman laatimisella, jonka valmistumisaikataulua siirrettiin vuoden 2022 puolelle, jotta mm. koronan palautumisesta saatavat kokemukset metroliiikenteeseen saataisiin huomioitua. METKA – hankkeen yhteydessä toteutetaan myös länsimetron kakkosvaiheen asetinlaite sekä lukuisia parannuksia metron nykyisiin turvalaite- ja kulunvalvontajärjestelmiin. Näiden koeajot käynnistyivät kesällä 2021 ja jatkuvat länsimetron jatkeen arvioituun käyttöönottoon saakka vuonna 2023.

Helsingin kärjäoikeus antoi keväällä 2020 välipäätöksen metron automatisointia koskevien sopimusten purkua koskevassa asiassa. Päätöksen mukaan HKL:llä oli oikeus purkaa sopimukset Siemensin kanssa metrovarikon laajennusosan automatisointisopimusta lukuun ottamatta. Kärjäoikeuden näkemyksen mukaan automatisointiprojektin viivästykset johtuivat Siemensin vastuulla olevista syistä. Päätös osataan vahvisti, että sopimusten purku vuonna 2015 tehtiin oikean arvion pohjautuen. Kärjäoikeuskäsittely jatkui keväällä 2021 taloudelli-

sia korvauksia koskevalla oikeudenkäynnillä, josta käräjäoikeuden päätöstä odotetaan marraskuussa 2021.

HKL:n organisaation kehittämistä on vuonna 2021 jatkettu mm. kiinteistöpalveluita ja varikkohankkeita koskien. Myös digitalisaation vahvempaan hyödyntämiseen etsitään keinoja järjestämällä IT-palveluita uudelleen. HKL on lisäksi tulevaisuuden osaajatarpeisiin vastaamiseksi yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja sveitsiläisen Otschweizer Fachhochschule korkeakoulun kanssa käynnistänyt kansainvälisen tason pikaraitiotiekoulutuksen, jonka pilottikonaisuuden ensimmäinen opintoviikko noin 20 hengen laajuudella järjestettiin syyskuussa.

Suoritteet

HKL:n tuottamassa raitio-, metro- ja lauttaliikenteessä tehtiin yhteensä 61,3 milj. matkaa tammi-syyskuussa 2021. Raitioliikenteessä matkoja tehtiin 22 % ja metroluonteisessa 15 % edellisvuotta vähemmän. Koronaepidemia vaikutus matkustajamääriin alkoi maaliskuussa 2020.

Talousarvion sitovat tavoitteet

HKL:llä on kolme sitovaa tavoitetta (asiakastyytyväisyys, luotettavuus, talous) ja näillä yhteensä viisi erillistä mittaria. Kaikki sitovat tavoitteet eivät ole toteutumassa. Mittareista kolme on toteutumassa tavoitetta paremmin ja kaksi mittaria on jäämässä tavoitetasosta.

Asiakastyytyväisyydessä raitioliikenteen tavoitetta ei ennusteta saavutettavan. Uutta tutkimustietoa kevään tutkimuksen jälkeen ei ole vielä saatavilla. Ennusteissa oletetaan, että asiakastyytyväisyyttä mittaavan liikennöitsijäarvosanan osatekijät pysyvät pandemian aikana tehtyjen tutkimusten tasolla. Pandemian tuoma poikkeustilanne on vaikuttanut voimakkaimmin siisteyden osatekijään eikä sen odoteta heti nousevan pandemiasta johtuvien korkeampien siisteysodotusten takia. Koskelan hallin käyttöä on jouduttu rajoittamaan ja se saattaa vaikuttaa kaluston siivoukseen.

Luotettavuustavoite ennustetaan saavutettavan molemmissa kalustomuodoissa. Raitioliikenteen luotettavuustavoitteen toteutumisessa on kuitenkin tunnistettu Koskelan hallin rajoitetun käytön tuomat haasteet ja sen tuomat riskit kaluston saatavuuteen loppuvuoden aikana.

Henkilöstö

HKL:n henkilöstömäärä oli 1.240 henkilöä 30.9.2021 (30.9.2020: 1.262). Vuoden 2020 lopussa henkilöstömäärä oli 1.260. Keskimäärin

28.10.2021

Asia/2

tammi-syyskuussa henkilöitä oli 1.260, kun vastaavalla kaudella vuonna 2020 henkilöitä oli keskimäärin 1.288.

Käyttötalous

Koko vuoden liikevaihtoennuste on 220,2 milj. euroa eli 3,3 milj. euroa budjettia enemmän. Liikennöintikorvauksia on toteutussa 2,3 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

Liiketoiminnan muut tuotot ovat ennusteessa 17,9 milj. euroa eli 1,0 milj. euroa budjetoitua vähemmän. HKL:n saamat mainostulot ovat jäämässä budjetoidusta koronan takia. Myös kaupunkipyöristä saatavia käyttömaksuja on toteutumassa budjetissa arvioitua vähemmän.

Menoissa palveluostoja arvioidaan toteutuvan 2,2 milj. euroa, aine- ja tavaraostoja 1,3 milj. euroa ja henkilöstökuluja 0,8 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

HKL:n tilikauden tulosennuste ennen varauksia on 3,2 (TB21: 3,5) milj. euroa.

Investoinnit

HKL:n investointiennuste on 216,0 (TB: 235,8) milj. euroa.

Suurimmat investoinnit ovat Raide-Jokerin investointeja: infra 80,3 milj. euroa, varikko 24,8 milj. euroa ja vaunut 12,4 milj. euroa. Muita suuria investointeja ovat Kruunusiltojen infra 21,5 milj. euroa, uusien metrovaunujen hankinta 12,8 milj. euroa ja M100-metrovaunujen peruskorjaus 10,1 milj. euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL osavuosisikatsaus 1-9.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.10.2021

Asia/2

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 11.08.2021 § 115

HEL 2021-004627 T 02 02 01

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi HKL:n osavuosikatsauksen 1.1. – 30.6.2021.

29.04.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

28.10.2021

Asia/3

§ 165

Kalasadaman raitiotien hankesuunnitelma

HEL 2021-011567 T 08 00 02

Päätös

Johtokunta hyväksyi Kalasadaman raitiotien hankesuunnitelman Kalasadaman raitioteiden yleissuunnitelmaan perustuen niin, että hankkeen arvonlisäverottomat kokonaiskustannukset ovat enintään 79,3 milj. euroa elokuun 2021 kustannustasossa.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Mikko Asikainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 22492
mikko.asikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma
- 2 Toteutussuunnitelma_15102021_LUONNOS

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankepäällikkö
Talouspalvelut
Hankinta

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleissuunnitelman mukaisesti Kalasadaman raitiotie (raitiolinja 13) välillä Nihti-Pasila käsittää noin 4,5 km kaksiraiteista linjaraidetta ja noin 1,3 km yhdys- ja kääntöraiteita. Raitiotie on Helsingin nykyisen raitioverkon laajennus ja liittyy eteläpäässä Kruunusillat-hankkeen raitiotiehen ja

28.10.2021

Asia/3

pohjoispäässä Pasilan raitioteihin. Raitiolinja toimii poikittaisyhteytenä Laajasalon pikaraitiotien, Kalasataman keskuksen metrolinjan sekä Pasilan aseman junalinjojen välillä. Raitiotie on mitoitukseltaan yhteensopiva pikaraitiotieverkon kanssa.

Kalasataman raitiotieyhteyden toteuttamiseksi on perustettu Kalasatamasta Pasilaan –allianssi.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 mukaan liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan.

Kaupunginvaltuuston 13.10.2021 hyväksymän kaupunkistrategian 2021-2025 mukaan älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta ja raideliikenteen verkostokaupungin toteuttamista jatketaan edistämällä pikaraitiotiehankeiden suunnittelua ja toteutusta.

Päätösehdotus on sekä yleissuunnitelman hyväksymisen aikaisen kaupunkistrategian että toteutusvaiheeseen siirtymishetken strategian mukainen.

Liittyvät päätökset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.6.2018, 178 §, Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen. Samalla kaupunginvaltuusto edellytti, että hankkeesta laaditaan hyväksytyyn yleissuunnitelman ja kokonaiskustannusarvion mukainen tarkempi hankesuunnitelma. Hankesuunnitelmassa voidaan tehdä hankkeeseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta yleissuunnitelman sisältöä.

HKL:n johtokunta valitsi 2.4.2020, 51 §, ja kaupunkiympäristölautakunta valitsi 7.4.2020, 201 §, allianssin palveluntuottajat.

Kaupunginhallitus hyväksyi 7.6.2021, 455 §, Pasilan raiteistomuutosten hankesuunnitelman.

Hankkeen kuvaus

Helsingin kaupunginvaltuuston 13.6.2018 hyväksymän Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelman mukaisesti Kalasataman raitiotie (raitiolinja 13) välillä Nihti-Pasila käsittää noin 4,5 km kaksiraiteista linjaraidetta ja noin 1,3 km yhdys- ja kääntöraiteita. Raitiotie on Helsingin nykyisen raitioverkon laajennus ja liittyy eteläpäässä Kruunusillat-hankkeen raitiotiehen ja pohjoispäässä Pasilan raitioteihin. Raitiolinja toimii poikittaisyhteytenä Laajasalon pikaraitiotien, Kalasataman kes-

28.10.2021

kuksen metrolinjan sekä Pasilan aseman junalinjojen välillä. Raitiotie on mitoitukseltaan yhteensopiva pikaraitiotieverkon kanssa.

Raitiotielinja rakennetaan Nihdistä Kalasataman ja Vallilanlaakson kautta Pasilaan. Hankealue sisältää neljä kaupunkikehittämiseen liittyvää hanketta.

Nämä neljä hanketta käsittävät katujen, kunnallistekniikan sekä viherympäristön peruskorjaus- ja uudisrakentamista Kalasataman (Nihti, Sompasaari, Sörnäistenniemi, Verkkosaari), Hermannin, Vallilanlaakson sekä Pasilan alueilla. Liittyvät hankkeet on suunniteltu toteutettavaksi synergisistä ja kokonaistaloudellisista syistä samanaikaisesti raitiotielinjan rakentamisen kanssa.

Hankkeessa varaudutaan lisäksi Sörnäistentunnelin suuaukkorakenteiden toteuttamiseen, mikäli Helsingin kaupunki päättää sen rakentaa. Suuaukkoa on vaikea rakentaa ilman merkittäviä häiriöitä ja liikennekatkoja, jos raitiotielinja on valmis ja käytössä.

Kalasataman raitiotieyhteyden toteuttamiseksi on perustettu Kalasatamasta Pasilaan –allianssi. Allianssi sisältää hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaavat Sörkän spora- ja Karaatti-allianssit. Sörkän spora -allianssin palveluntuottajaosapuolet ovat Destia Oy, Sweco Oy ja WSP Finland Oy. Karaatti-allianssin palveluntuottajaosapuolet ovat GRK Oy ja AFRY Finland Oy, joiden nimettyinä alihankkijoina toimivat Flou Oy ja maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy.

Lisäksi hankkeessa toteutetaan yhteinen kunnallistekninen työmaa – sopimuksen osapuolten, kuten Helen Oy:n, Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) sekä useiden operaattoreiden johtosiirtoja ja uudisrakentamista.

Kalasatamasta Pasilaan -hanke koostuu kehitys- ja toteutusvaiheista. Nihdin ja Pasilan alueiden rakentaminen on jo alkanut ja niistä on tehty erilliset toteutusvaiheen tilaukset 10.6.2021 ja 23.6.2021. Raitiotien ja Verkkosaaren kaupunkiympäristön rakentaminen siirtyvät toteutusvaiheeseen suunnitelman mukaan vuoden 2022 alussa. Vallilanlaakson osalta toteutusvaiheeseen siirrytään kaavoituksen saadessa lainvoiman. Kaupallisen liikennöinnin aloitustavoite on vuonna 2024.

Kalasatamasta Pasilaan -hanke rakentaa modernin hybridiraitiotien, joka kulkee pääosin omalla kaistallaan, saa liikennevaloetuedet ja jonka keskinopeus on suurempi kuin perinteisen kaupunkiraitiotien. Helsingin raitioteiden keskinopeus on 14 km/h, ja hankkeen toteuttamalla raitiotiellä tavoitellaan 19–21 km/h keskinopeutta.

28.10.2021

Hankkeen tarkempi kuvaus esitetään liitteenä olevassa toteutussuunnitelman luonnoksessa.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 79,3 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti kustannustasossa elokuu 2021 (MAKU 121,7, elokuu 2021, 2010=100). Hankkeen kustannustaso ei ole noussut yleissuunnitelman hyväksymishetkeen verrattuna ja täten hankesuunnitelma voidaan tuota johtokunnan käsiteltäväksi.

Hankkeen suunnitteluun on käytetty elokuun 2021 loppuun mennessä n. 13 milj. euroa. Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2021 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 8,7 milj. euroa. Tästä arviolta 6 milj. euroa käytetään vuoden 2021 aikana.

Vuodelle 2022 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu n. 32,5 milj. euroa, vuodelle 2023 n. 25 milj. euroa ja vuodelle 2024 n. 11,4 milj. euroa.

Kustannusten tarkempi erittely on esitetty liitteessä.

Hankkeen käyttötalousvaikutukset

Hanke aiheuttaa arviolta 0,29 milj. euron lisäyksen vuotuisiin radan kunnossapitokustannuksiin. Kustannusten kasvu koostuu radan kustannuksista 0,23 milj. euroa sekä ratasähkön kustannuksista 0,06 milj. euroa.

Hanke aiheuttaa 35 vuoden poistoajalla tasapoistoina 2,3 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 1 milj. euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (40 vuoden aikana yhteensä noin 41 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 1 milj. euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 34,6 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Kalasataman radan vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,8 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta noin 50 % poisto-

28.10.2021

osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen.

Kalasadaman ratahankkeen HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 1,7 milj. euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

HSL päättää myöhemmin lopullisesta toteutettavasta linjastosta. Nyt toteuttavan raitiotien liikennöinti hoidetaan käyttäen HKL:n nykyistä raitiovaunukalustoa, eikä hanke siten aiheuta tarvetta raitiovaunukalusto – tai varikkoinvestoinneille.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen hyväksymien liikennehankkeiden käsittelyohjeiden mukaisesti yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä voidaan päättää hankesuunnitelman laatimisesta ja sen hyväksymisestä normaaleista hyväksymismenettelyistä poiketen.

Kaupunginvaltuuston 13.6.2018, 178 §, päätöksen mukaisesti HKL:n johtokunta voi käsitellä ja hyväksyä Kalasadaman raitiotien hankesuunnitelman, mikäli hankesuunnitelman kustannusarvio pysyy hyväksytyyn yleissuunnitelman enimmäishinnan puitteissa eikä suunnitelmaan tule oleellisia muutoksia.

Hankesuunnitelman täyttäessä edellä mainitut ehdot johtokunta voi käsitellä hankesuunnitelman.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Mikko Asikainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 22492
mikko.asikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma
- 2 Toteutussuunnitelma_15102021_LUONNOS

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

28.10.2021

Asia/3

Otteet

Ote

Hankepäällikkö
Talouspalvelut
Hankinta

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen
johtokunta
Liite 1
Liite 2

28.10.2021

Asia/4

§ 166

Hastus-ohjelman ylläpidon tilaaminen

HEL 2016-002881 T 02 08 01 01

Päätös

Johtokunta oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan Giro Inc:ltä Hastus-ohjelman ylläpidon vuodelle 2022 yhteensä enintään 55.902,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Tero Hagberg, liikennetuotantopäällikkö, puhelin: 310 34774
tero.hagberg(a)hel.fi
Jari Jokiniemi, it-päällikkö, puhelin: 310 34777
jari.jokiniemi(a)hel.fi
Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite Hastus aiemmat tilaukset ja päätökset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1
Sopimussihteeri	Esitysteksti Liite 1
Liikennetuotantopäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Yksikön johtaja	Esitysteksti Liite 1
Kirjanpito	Esitysteksti Liite 1
IT-päällikkö	Esitysteksti Liite 1
Hankintasuunnittelija	Esitysteksti Liite 1
Liikennemestari	Esitysteksti

28.10.2021

Asia/4

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL:llä on toistaiseksi voimassa oleva tuki- ja ylläpitosopimus Giro Inc:n kanssa, jonka mukaisesti Giro Inc laskuttaa HKL:ltä vuosittaisen ylläpitomaksun. Lisenssien hinnoittelu perustuu sopimuksen mukaiseen hinnastoon, jossa on huomioitu pitkä asiakassuhde. Vuoden 2022 Hastus-lisenssien ylläpidon hinta on 55.902,00 euroa (alv 0 %).

Hastus on liikenteen suunnitteluohjelmisto, jota käyttävät sekä liikenteen tuottaja HKL että liikenteen tilaaja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL). HKL tuottaa Hastus-ohjelmalla tilattavan liikenteen ajosarjat HSL:ltä saadun tietoaineiston perusteella. Kuljettajien ja kaluston päivittäinen sijoittaminen ajosarjoihin sekä poikkeusten käsittely liikenteen päivittäistuotannossa tehdään toisella ohjelmistolla.

Ylläpidon tilaaminen on edellytys ajosarjojen tietokoneavusteiselle laa-
timiselle ja sitä kautta liikennetuotannon jatkamiselle taloudellisesti.
Ajosarjojen laa-
timinen manuaalisesti ei ole mahdollista nykyisellä hen-
kilöstömäärällä, eikä se olisi tarkoituksenmukaista henkilöstömäärää li-
säämällä. Giro Inc. omistaa ohjelmiston oikeudet ja on ainoa toimittaja
Hastus-ohjelman ylläpidolle. Ohjelmiston vaihtaminen aiheuttaisi mer-
kittävästi suuremmat kulut kuin nykyisen ohjelmiston käytön jatkami-
nen.

Tämän päätöksen jälkeen Hastus-ohjelman ylläpidon ja ohjelman päivi-
tysten kustannukset HKL:lle vuodesta 2003 alkaen ovat yhteensä enin-
tään 1.715.246,36 eurolla (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Tero Hagberg, liikennetuotantopäällikkö, puhelin: 310 34774
tero.hagberg(a)hel.fi
Jari Jokiniemi, it-päällikkö, puhelin: 310 34777
jari.jokiniemi(a)hel.fi
Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite Hastus aiemmat tilaukset ja päätökset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1
Sopimussihteeri	Esitysteksti Liite 1
Liikennetuotantopäällikkö	Esitysteksti Liite 1
Yksikön johtaja	Esitysteksti Liite 1
Kirjanpito	Esitysteksti Liite 1
IT-päällikkö	Esitysteksti Liite 1
Hankintasuunnittelija	Esitysteksti Liite 1
Liikennemestari	Esitysteksti Liite 1

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 14.05.2020 § 89

HEL 2016-002881 T 02 08 01 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan Giro Inc:ltä Hastus-ohjelman ylläpidon vuodelle 2021 ja lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n korottamaan aiempaa hankintapäätöstä (toimitusjohtajan päätös 44 §, 9.3.2016) yhteensä enintään 84.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Kalle Muilu, tekninen, liikennemestari, puhelin: 310 79581
kalle.muilu(a)hel.fi

Ann-Mari Tiainen, kaupallinen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Toimitusjohtaja 09.03.2016 § 44

HEL 2016-002881 T 02 08 01 01

Päätös

Toimitusjohtaja päätti tilata suorahankintana Hastus-lisenssien jakamisen Giro Inc:ltä tarjouksen 26.2.2016 mukaisesti yhteensä enintään 42.538,00 euron arvonlisäverottomaan yhteishintaan.

Lisäksi toimitusjohtaja päätti tilata suorahankintana Giro Inc:ltä Hastus-ohjelmiston version 2017 lisenssit, päivityksen ja ylläpidon ajalle 2017 – 2020 saman tarjouksen mukaisesti niin, että lisenssien hinta on 89.180,00 euroa alv 0 %, päivityksen hinta 101.250,00 euroa alv 0 % ja ylläpidon hinta yllä mainitulle ajanjaksolle on 160.164,00 euroa alv 0 %.

Hastus-lisenssien jakamisen sekä Hastus-ohjelmiston 2017 päivityksen hankinnan arvonlisäveroton kokonaishinta on yhteensä enintään 393.132,00 euroa.

Päätöksen perustelut

HKL on käyttänyt Hastus-ohjelmaa liikenteen tuottamiseen suunnitteluun yhteistyössä Helsingin Bussiliikenne Oy:n kanssa. Käytössä olleiden ohjelmistolisenssien omistaja on HKL ja lisenssien hinnoittelu on perustunut julkisyhteisöjen hinnastoon. HKL on tuottanut molemmille osapuolille yhteiskäytön käyttöpalvelut, josta Helsingin Bussiliikenne Oy on maksanut HKL:lle käyvän korvauksen.

Koiviston Auto Oy -konserniin kuuluva Viikin linja Oy on ostanut Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketoiminnan. Siirtymäkauden tietoteknisten palvelujen tuottamiseksi HKL ja Viikin linja Oy ovat 14.12.2015 tehneet IT-palvelusopimuksen, jonka mukaisesti HKL:n Helsingin Bussiliikenne Oy:lle tuottamat tietotekniset palvelut, kuten Hastus-ohjelman yhteiskäyttö, jatkuvat entisin ehdoin yhteisesti sovitun siirtymäkauden, jonka jälkeen Viikin linja Oy tuottaa tai hankkii tarvitsemansa tietotekniset palvelut itse.

Koska Helsingin Bussiliikenne Oy:n uusi omistaja ei kuulu kaupunkikonserniin, niin Tietotekniikka-alan yleisten käytäntöjen ja ohjelmiston lisenssiehtojen mukaisesti ohjelmiston valmistaja ei jatkossa hyväksy ohjelmiston yhteiskäyttöä, vaan lisenssit on joko jaettava tai jommankumman käyttäjäosapuolen on luovuttava ohjelmiston käytöstä. Sekä HKL että Viikin linja Oy haluavat jatkaa Hastus-ohjelman käyttöä, joten ohjelmistolisenssit on jaettava. Kustannukset jaetaan HKL:n ja Viikin linja Oy:n keskinäisen sopimuksen mukaisesti samassa suhteessa, missä HKL ja Helsingin Bussiliikenne Oy ovat yhteiskäytön kuluja aiemmin maksaneet.

28.10.2021

Asia/4

Lisäksi HKL hankkii Hastus-ohjelmasta uuden version (versio 2017), jonka suunnittelutoiminnot ovat nyt käytössä olevaa versiota kehittyneemmät.

Erityisalojen hankintalaki (30.3.2007/349) 29 § mom. 3: "teknisistä, taiteellisista tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan."

Lisätiedot

Jari Jokiniemi, it-päällikkö, puhelin: 310 34777
jari.jokiniemi(a)hel.fi

28.10.2021

§ 167

Sammalvuoren metrovarikon imurijärjestelmän urakoiden hankinta

HEL 2021-011639 T 02 08 03 00

Päätös

Johtokunta valitsi Sammalvuoren metrovarikon imurin keskuslaitteistourakan ja imurijärjestelmän putkistourakan toimittajaksi Halton Marine Oy:n ja oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään hankintasopimuksen valitun toimittajan kanssa.

Johtokunta oikeutti HKL:n tekemään hankintaan liittyviä tilauksia yhteensä enintään 684.763,00 eurolla (alv 0 %), mikä sisältää lisä- ja muutostyövarauksen.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Mika Nikola

Lisätiedot

Hannu Matikainen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34773
hannu.matikainen(a)hel.fi
Ulla Yli-Kullas, hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 32902
ulla.yli-kullas(a)hel.fi

Liitteet

1 Perustelumuuisto

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1
Kirjanpito	Esitysteksti Liite 1
Sopimussihteeri Projektipäällikkö	Esitysteksti Esitysteksti Liite 1
Tarjoajat	Esitysteksti Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, liikenneliikelaitoksen johtokunta Liite 1

28.10.2021

Asia/5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL järjesti tarjouskilpailun (45H21) Sammalvuoren metrovarikon erillisistä imurin keskuslaitteistourakasta (osa-alue 1) ja imurijärjestelmän putkistourakasta (osa-alue 2).

Hankintamenettelynä käytettiin EU-kynnysarvon alittavaa avointa menettelyä, sillä hankinnan ennakoitu kokonaisarvo alitti erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukaisen rakennusurakoiden EU-kynnysarvon. Tarjouskilpailusta ilmoitettiin julkisesti 18.8.2021 Internet-osoitteessa www.tarjouspalvelu.fi.

Menettelyssä kenellä tahansa oli mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun erikseen sähköpostilla pyydettyjen tarjouspyyntöasiakirjojen avulla. Tarjouksen sai jättää joko yhteen tai useampaan hankinnan osa-alueeseen. Tarjoukset tuli jättää 15.09.2021 klo 12:00 mennessä.

Tarjouskilpailun ratkaisuperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus niin, että hinnan painoarvo oli 100 %. Laatu huomioitiin tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksissa.

Hankesuunnitelma

Toimitusjohtaja hyväksyi 21.4.2021, 47 §, Sammalvuoren varikon imurijärjestelmää koskevan hankesuunnitelman niin, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta on enintään 735.000,00 euroa.

Hankinta-asian ratkaiseminen

Hankintamenettelyn ratkaisua koskevat perustelut esityslistan liitteenä.

Hallinto- ja hankintapalvelut huolehtii hankintapäätöksen tiedoksiannosta asianosaisille.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Hannu Matikainen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34773
[hannu.matikainen\(a\)hel.fi](mailto:hannu.matikainen(a)hel.fi)
Ulla Yli-Kullas, hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 32902
[ulla.yli-kullas\(a\)hel.fi](mailto:ulla.yli-kullas(a)hel.fi)

Liitteet

1 Perustelumuuisto

28.10.2021

Asia/5

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta

Kirjanpito

Sopimussihteeri
Projektipäällikkö

Tarjoajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Liite 1

28.10.2021

Asia/6

§ 168

Helsingin yliopiston metroaseman opintoputken perusparannusta koskevan urakan lisätöiden tilaaminen

HEL 2021-000676 T 02 08 03 00

Päätös

Johtokunta oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan Helsingin yliopiston metroaseman opintoputken perusparannusta koskevan urakan aikaiset lisä- ja muutostyöt Oy Rakennuspartiolta tarjoustensa 5, 8, 9, 16-21 mukaisesti yhteensä enintään 51.272,07 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Mari Koponen, projektipäällikkö, puhelin: 310 26648
mari.k.koponen(a)hel.fi
Elina Laisi, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 38195
elina.laisi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Projektipäällikkö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toimitusjohtaja päätti 22.1.2021, 9 §, Helsingin yliopiston metroaseman opintoputken perusparannuksen urakkasopimuksen tekemisestä Oy Rakennuspartion kanssa niin, että urakan kustannukset olisivat yhteensä enintään 474.000,00 euroa (alv 0 %). Lisäksi toimitusjohtaja päätti tilata tarvittaessa urakan lisä- ja muutostöitä yhteensä enintään 25.000,00 euron arvonlisäverottomaan hintaan.

Nyt päätettävänä ovat alla listatut lisätyöt:

- Lisätyö 5: Palokatkot 1.111,04 euroa (alv 0 %)
- Lisätyö 9: Jalkakäytävän uudet kivet asennettuna 42.610,40 euroa (alv 0 %)
- Lisätyö 16: Tunnelin päädyn otsa, lisäkaapelihylly kotelo asennettuna 4.688,32 euroa (alv 0 %)
- Lisätyö 17: Pystysähkökuilujen laajuusmuutos 2.016,00 euroa (alv 0 %)
- Lisätyö 18: Haihdutuslautaset asennettuna 571,20 euroa (alv 0 %)
- Lisätyö 19: A-osan sähköhyllyn kannakkeet 631,68 euroa (alv 0 %)
- Lisätyö 20: Lisä injektointi 2.672,99 euroa (alv 0 %)
- Lisätyö 21: Asiakasliukuoven muutokset 1.342,92 euroa (alv 0 %)
- Lisätyö 8 (hyvitys): YP1 routimaton täyttö, laajuusmuutos -4372,48 euroa (alv 0 %)

Urakan toteutuksen aikana on ilmennyt seikkoja, joiden takia suunnitelmia on täytynyt tarkentaa tai muuttaa sekä töitä, joiden toteutus lisätyönä tässä urakassa on kustannustehokasta sekä välttämätöntä.

Toimitusjohtaja hyväksyi Helsingin yliopiston metroaseman opintoputken perusparannuksen korotetun hankesuunnitelman 28.9.2021, 93 §, yhteensä enintään 991.800,00 euron (alv 0 %) kokonaishintaan.

Toimitusjohtajan lisä- ja muutostyövaltuutusta on käytetty projektipäällikön valtuuksin lisä- ja muutostöihin 1-4, 6A, 7, 12, 14 ja 15 yhteensä enintään 23.188,26 euron arvonlisäverottomalla kokonaishinnalla.

Tämän päätöksen jälkeen opintoputken perusparannusta koskevan urakan lisä- ja muutostöitä on tilattu yhteensä enintään 74.460,33 eurolla (alv 0 %). Rakennusurakan kokonaishinta tämän päätöksen jälkeen on yhteensä enintään 548.460,33 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Mari Koponen, projektipäällikkö, puhelin: 310 26648
mari.k.koponen(a)hel.fi
Elina Laisi, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 38195
elina.laisi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

28.10.2021

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Projektipäällikkö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 22.01.2021 § 9

HEL 2021-000676 T 02 08 03 00

Päätös

Toimitusjohtaja päätti tilata Helsingin yliopiston metroaseman opintoputken perusrakennuksen rakennusurakan Oy Rakennuspartiolta yhteensä enintään 474.400,00 euron arvonlisättömään kokonaishintaan.

Lisäksi toimitusjohtaja päätti tilata tarvittaessa lisä- ja muutostöitä niin, että niistä aiheutuvat lisäkustannukset ovat yhteensä enintään 25.000,00 euroa (alv 0%).

Päätöksen perustelut

Helsingin yliopiston metroasema valmistui vuonna 1994. Asema on maanalainen asema. Helsingin yliopiston metroasemalta on lippuhallitasolta HKL:n omistama yhteys metron eteläiseen D sisäänkäyntiin Hallituskadun suuntaan. Jalankulkutunnelia kutsutaan kansanomaisesti Opintoputkeksi.

Jalankulkutunneli on rapattu yhtenäisesti lattiatasolta ylös seinän ja kaarevan katon alalta. Tunnelin yläosassa on vuotokohtia ja pinnoite on irtoamassa. Tunnelin sisäosan rappaus pitää uusia. Korjauksella estetään rappausten putoaminen, lisätään turvallisuutta jalankulkutunneliin sekä sisäänkäynnille. Kattovesivuotojen korjauksella sekä hulevesien hallinnalla opintoputken edustalla vähennetään rakenteille aiheutuvaa rasitusta. Lisäksi D sisäänkäynnin liukuovi uusitaan sekä lisätään julkisivuun poistumistieovi.

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään tarjouskilpailuun 73H20.

Hankesuunnitelma

Toimitusjohtaja hyväksyi 30.10.2029, 155 § Helsingin yliopiston metroaseman opintoputken perusrakennuksen hankesuunnitelman yhteensä enintään 800.000,00 euron (alv 0 %) kokonaishintaan.

Hankinnan kulku

Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Hankinnan ennakoitu arvo alitti erityisalojen hankintalain (Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttö-oikeussopimuksista 1398/2016) mukaisen rakennusurakoita koskevien hankintojen kynnysarvon. Tarjouspyyntö 73H20 julkaistiin 10.12.2020 tarjouspalvelu.fi -portaalissa. Tarjoukset tuli jättää 13.1.2021 klo 12.00 mennessä. Urakka kilpailutettiin kokonaisurakka-

Tarjoajille ja tarjouksille asetetuilla pakollisilla vaatimuksilla varmistettiin tarjoajan edellytykset urakan suorittamiseen HKL:n vaatimusten mukaisesti.

Määräaikaan mennessä tarjouksen jättivät seuraavat tarjoajat:

- Kreate Oy
- MPV-Infrarakenne Oy
- Oy Rakennuspartio
- Silvertek Oy
- VM Suomalainen Oy

Tarjousten käsittely

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltavuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua toteutuksesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Hankintayksikkö tarkisti, että urakoitsijoiden tarjoukset täyttivät tarjouspyynnössä määritellyn mukaiset vähimmäisvaatimukset, jotka hankittavalle urakalle oli asetettu.

Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Kaikki tarjoajat täyttivät tarjouspyynnössä määritellyt soveltavuusvaatimukset, joten tarjousten vertailu suoritettiin kaikkien tarjouksien osalta.

Alla on esitetty urakoitsijoiden sijoittumisjärjestys:

Urakoitsija

Kokonaisurakka

28.10.2021

---

1. Oy Rakennuspartio	474.400,00 euroa (alv 0%)
2. Silvertek Oy	621.000,00 euroa (alv 0%)
3. VM Suomalainen Oy	689.000,00 euroa (alv 0%)
4. Kreate Oy	785.000,00 euroa (alv 0%)
5. MPV-Infrarakenne Oy	978.821,00 euroa (alv 0%)

Helsingin yliopiston metroaseman opintoputken perusparannuksen rakennusurakan toimittajaksi valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanut Oy Rakennuspartio.

Lisätiedot

Mari Koponen, projektipäällikkö, puhelin: 310 26649

[mari.k.koponen\(a\)hel.fi](mailto:mari.k.koponen@hel.fi)

Ella Savilaakso, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557

[ella.savilaakso\(a\)hel.fi](mailto:ella.savilaakso@hel.fi)

28.10.2021

Asia/7

§ 169

Hakaniemen metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin perusrannukseen liittyvien urakoiden hankinta

HEL 2021-011466 T 02 08 03 00

Päätös

Johtokunta valitsi Hakaniemen metroaseman sisäänkäynnin perusrannuksen urakoiden vastaavat toimittajat ja oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään hankintasopimukset valittujen toimittajien kanssa seuraavasti:

- Rakennusurakka: Oy Rakennuspartio
- Putkiurakka: Amplit Oy
- Ilmanvaihtourakka: Amplit Oy
- Sähköurakka: Amplit Oy

Johtokunta oikeutti HKL:n tekemään hankintaan liittyviä tilauksia yhteensä enintään 4.703.600,00 eurolla (alv 0 %), mikä sisältää lisä- ja muutostyövaraukset.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, tiimpäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi
Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite Perusteluliite
- 2 Liite Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta

Sopimussihteeri

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Esitysteksti
Liite 1

28.10.2021

Asia/7

Kirjanpito	Liite 2 Esitysteksti Liite 1
Yksikön johtaja	Liite 2 Esitysteksti Liite 1
Projektipäällikkö	Liite 2 Esitysteksti Liite 1
Projektipäällikkö	Liite 2 Esitysteksti Liite 1
Tiimipäällikkö	Liite 2 Esitysteksti Liite 1
Hankinta-asiantuntija	Liite 2 Esitysteksti Liite 1
Hankintasuunnittelija	Liite 2 Esitysteksti Liite 1 Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL järjesti tarjouskilpailun 39H21 Hakaniemen metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin perusparannuksen rakennus-, putki-, ilmanvaihto- ja sähköurakoista.

Hankintamenettelynä käytettiin EU-kynnysarvon ylittävää avointa menettelyä, sillä hankinnan ennakoitu kokonaisarvo ylitti erityisalojen hankintalain (1398/2016) mukaisen rakennusurakoiden EU-kynnysarvon. Tarjouskilpailusta ilmoitettiin julkisesti 23.7.2021 Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi ja Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa 26.7.2021 ilmoitusnumerolla 2021/S 142-378832. Hankinnasta julkaistiin korjausilmoitus 18.9.2021 Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi ja 21.9.2021 Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa. Alkuperäinen tarjosten jättämisen määräaika oli 27.8.2021.

Tarjouspyyntöä korjattiin ja tarjousaikaa jatkettiin 28.9.2021 asti. Korjausilmoituksella korjattiin ESPD-lomakkeen IV Osa: Valintaperusteet,

28.10.2021

kohta C Tekninen ja ammatillinen pätevyys soveltuvuusvaatimukset ja "Muut ehdot" kohdan tietoja ja määräajan pidentämisellä pyrittiin varmistamaan riittävä aika tarjousten laskennalle. Tarjousten jättämisen määräaika oli 28.9.2021 klo 12:00.

Menettelyssä kenellä tahansa oli mahdollisuus jättää tarjous tarjouspyynnön liitteenä olleiden tarjouspyyntöasiakirjojen avulla. Tarjouspyynnön liitteenä olleet asiakirjat oli myös mahdollista tilata erikseen sähköpostitse. Tarjouksen saattoi jättää joko yhteen tai useampaan urakkaan.

Perusparannushankkeessa rakennusteknisten töiden urakoitsija huolehtii pääurakoitsijavelvoitteiden ja rakennusteknisten töiden suorittamisesta. Muut urakat toteutetaan pääurakkaan alistettuina sivu-urakoina.

Tarjouskilpailun ratkaisuperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus niin, että hinnan painoarvo oli 100 %. Laatu huomioitiin tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksissa. HKL:n hankinnoissa edellyttämät ympäristökriteerit ja vastuullisuusperiaatteet huomioitiin tarjouspyynnön pakollisissa vaatimuksissa. Työmaatoiminnoissa tulee noudattaa mm. Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä.

Hankesuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyi Hakaniemen metroaseman pohjoisosan perusparannuksen hankesuunnitelman 15.2.2021, 129 §, niin, että hankesuunnitelman mukainen hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 8.410.000 euroa (alv 0 %) marraskuun 2020 kustannustasossa.

Hankintamenettelyn ratkaisua koskevat perustelut ovat esityslistan liitteenä.

Hallinto- ja hankintapalvelut huolehtivat hankintapäätöksen tiedoksiantosta asianosaisille.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi
Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite Perusteluliite

28.10.2021

Asia/7

2 Liite Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Sopimussihteeri	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Kirjanpito	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Yksikön johtaja	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Tiimipäällikkö	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Hankinta-asiantuntija	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Hankintasuunnittelija	Esitysteksti Liite 1 Liite 2

28.10.2021

Asia/8

§ 170

Kameravalvontajärjestelmän uudistamisen lisä- ja muutostyöt

HEL 2019-007358 T 02 08 01 00

Päätös

Johtokunta oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan kameravalvontajärjestelmän uudistamisen lisä- ja muutostyöt 1, 2, 4, 5.1, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21 ja 22 Avarn Security Oy:ltä yhteensä enintään 138.556,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Johtokunta oikeutti HKL:n tilaamaan kameravalvontajärjestelmän uudistamiseen liittyviä lisä- ja muutostöitä yhteensä enintään 61.444,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Timo Pajari, projektipäällikkö, puhelin: 310 22519
timo.pajari(a)hel.fi
Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti
Kirjanpito	Esitysteksti
Sopimussihteeri	Esitysteksti
Suunnittelija	Esitysteksti
Projektipäällikkö	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään kilpailutukseen 24H19 (HKL)/1562 (LM) kameravalvontajärjestelmän uudistamisesta koko metron alueelle.

Hankinta sisältää kaksi erillistä urakkaa: HKL:n kameravalvontajärjestelmän uudistaminen sekä länsimetron Matinkylä–Kivenlahti-hankkeen Kameravalvonta KAM -urakan. Lisäksi HKL:n osuuteen kuului järjestelmän takuuajan jälkeinen huolto ja kunnossapito optiona.

Nyt päätettävänä olevat lisätyöt koskevat HKL:n kameravalvontajärjestelmän uudistamisen urakkaa.

Lisäyötarjous no 1: Tallentimiin asennetaan lisäkovalevyjä varmistamaan tallennuskapasiteettia myös kameroiden määrän kasvaessa. Lisätyön kustannus on 34.983,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous no 2: Asennetaan tallentimet RAID6 RAID5 sijasta, jotta varmistetaan tallenteiden luotettava säilyminen myös palvelimen vikatilanteissa. Lisätyön kustannus on 11.661,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous no 4: Laitekaappien hankinta videowall-palvelimia varten turvavalvomoon. Laitteet oli mainittu alkuperäisessä tarjouspyynnössä, mutta laitekaappi tilataan lisätyönä. Lisätyön kustannus on 9.448,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous no 5.1: Kiinteiden tallenteiden säilytykseen tarvittavien verkkokovalevyjen 4T 2kpl hankinta. Samalla automatisoidaan yli vuoden vanhojen tallenteiden poistaminen. Lisätyön kustannus on 4.516,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous no 6: Käytettävyyttä parantavien lisämonitorien ja telinemuutosten hankinta turvavalvomoon. Lisätyön kustannus on 38.960,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous no 7: Herttoniemen valvomon käyttöpaikkakierroksella todetut lisätarpeet:

- Turvavalvomo: 2 työasematelinettä, 5 kpl USB jatkokaapeleita, 1 laitehylly laitekaappiin, murtovalvonta-PC:n siirto, yhteensä 1.105,00 euroa (alv 0 %).
- Tekno: 2 kpl hallintatyöaseman muutos Videowall-koneeksi neljälle näytölle, yhteensä 1.080,00 euroa (alv 0 %).
- Haava: 8 kpl Display-port kaapeleita yhteensä 520,00 euroa (alv 0 %).

Lisätyön 7 kustannus yhteensä on 2.705,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 9: Käyttöpaikan päivitys: Työaseman asentaminen Itäkeskuksen kuljettajien taukotilaan ja 32" näytön lisäys. Lisätyön kustannus on 2.426,00 euroa (alv 0 %).

28.10.2021

Lisäyötarjous 10: Käyttöpaikan päivitys: Työaseman asentaminen Koskelan A-halliin ja 24" näytön lisäys. Lisäyön kustannus on 1.951,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 11: Käyttöpaikan päivitys: Työaseman asentaminen KO B-halliin ja 24" näytön lisäys. Lisäyön kustannus on 1.491,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 12: Käyttöpaikan päivitys: Käyttöpaikan lisäys metrovarikolle. Lisäyön kustannus on 1.031,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 13: Pienet näyttötelineet testikäyttöön. Lisäyön kustannus on 400,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 14: Teknon lisäys osittain nykyisillä laitteilla. Työn aikana havaittu puute, mihin tehtiin korjaus. Lisäyön kustannus on 13.026,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 15: Hälytyskuvien lisäys LM1-palvelualueille. Lisäyön kustannus on 592,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 16: Käyttöpaikan päivitys: Tapiolan kikkamiesten taukotilan näyttö. Lisäyön kustannus on 2.118,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 17: Varaosapaketti, joka puuttui alkuperäisestä tarjouspyynnöstä. Lisäyön kustannus on 7.450,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 19: Haavan näyttötelineiden madallus. Lisäyön kustannus on 1.678,00 euroa.

Lisäyötarjous 21: Käyttöpaikan päivitys: Näytön uusiminen Herttoniemen valvomon liikennetyönjohdolle. Lisäyön kustannus on 2.920,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyötarjous 22: Monitoritelineiden ohjainten kotelointi turvaluokkaan. Lisäyön kustannus on 1.200,00 euroa (alv 0 %).

Lisäyöt ovat luonteeltaan sellaisia pieniä lisä- ja muutostöitä, ettei niitä voitu ennakoida tarjouspyyntövaiheessa, koska tarve on ilmennyt vasta projektin edetessä. Lisäyöt on kustannustehokkainta tilata alkuperäiseltä tarjoajalta.

Tämän päätöksen jälkeen urakan lisätöitä on tilattu yhteensä enintään 138.556,00 eurolla (alv 0 %) ja jäljellä oleva lisäyövaraus on 61.444,00 euroa (alv 0 %).

Hankintapäätös

28.10.2021

Johtokunta oikeutti (140 §, 22.8.2019) HKL:n tilaamaan kameravalvontajärjestelmän uudistamisen koko metron alueelle halvimman vertailuhinnan antaneelta tarjoajalta Avarn Security Oy:ltä.

Hankepätös

Metron kameravalvontajärjestelmän kehittämistä koskeva hankesuunnitelma hyväksyttiin HKL:n johtokunnassa 16.5.2019 (10 §).

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Timo Pajari, projektipäällikkö, puhelin: 310 22519
timo.pajari(a)hel.fi
Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Suunnittelija
Projektipäällikkö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 14.10.2020 § 127

HEL 2019-007358 T 02 08 01 00

Päätös

Yksikön johtaja päätti tilata turvavalvomon videoseinän ohjaimet (tarjouspyynnön Optio 3:n mukaisesti) Avarn Security Oy:ltä yhteensä enintään 104.733,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Päätöksen perustelut

HKL kilpailutti Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen kameravalvontajärjestelmän uudistamisen koko metron alueelle julkaisemalla hankinnasta EU-hankintailmoituksen Hilma ilmoituskanavassa 5.6.2019.

28.10.2021

Hankinnan kohteena on turvavalvomoon videoseinän ohjainten tilaaminen Avarn Security Oy:n tarjouspyynnön Optio 3:n mukaisesti.

Hankintamenettelynä käytettiin vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) annetun lain mukaista rajoitettua menettelyä.

Hankinta perustuu tarjouskilpailuun 24H19 (HKL)/1562 (LM) / Kamera-valvonta, jossa Avarn Security Oy:n tarjous oli halvin. Laatu on otettu huomioon vähimmäisvaatimuksissa, soveltuvuusvaatimuksissa ja muuten hankinnan kohteen kuvauksessa.

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja
28.06.2019 § 103

Lisätiedot

Timo Pajari, Projektipäällikkö, puhelin: 310 22519
timo.pajari(a)hel.fi

Miikka Pelkonen, Hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 27250
miikka.pelkonen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.10.2019 § 168

HEL 2019-007358 T 02 08 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esityksessä mainituilla perusteilla hylätä Stanley Security Oy:n (jäljempänä Stanley) hankintaoikaisuvaatimuksen koskien johtokunnan 22.8.2019 päivättyä päätöstä (140 §) Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (jäljempänä HKL tai Hankintayksikkö) kameravalvontajärjestelmän uudistamista koskevasta hankinnasta.

22.08.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Magnus Blank, suunnittelija, puhelin: 310 35528
magnus.blank(a)hel.fi

Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

28.10.2021

Asia/9

§ 171

UPS-laitteiston ylläpitopalveluiden ja akustojen vaihtotyön tilaaminen

HEL 2021-011798 T 02 08 02 01

Päätös

Johtokunta oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan kanta- ja länsimetron UPS-laitteiden huolto- ja ylläpitopalveluja ABB Service Oy:ltä 31.8.2022 asti ylläpitopalvelusopimuksen ja ABB Oy Servicen tarjouksen (OPP-21-3484033) mukaisesti yhteensä enintään 121.900,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Johtokunta oikeutti HKL:n tilaamaan länsimetron metroasemien UPS-laitteiden akustojen uusimistöitä tarjouksen (OPP-21-5023955) mukaisesti yhteensä enintään 67.176,00 eurolla (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Karl Lindberg, järjestelmäinsinööri, puhelin: 310 21818
karl.lindberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

UPS-laitteet varmentavat sähkönsyötön HKL:n kiinteistöissä oleville kriittisille laitteille, millä turvataan kiinteistöjen sekä joukkoliikenteen matkustajien turvallisuus. Tällaisia kriittisiä laitteita ovat esimerkiksi sähkönsyötönvalvonta-, kulunvalvonta-, kameravalvonta-, rakennusautomaatio- ja tietoliikenneyhteyslaitteet. Näiden laitteistojen toiminta-, korjaus- ja huoltovarmuuden takaamiseksi tulee niiden sähkönsyötön varmistavilla UPS-laitteilla olla ylläpitopalvelu, jotta HKL pystyy tarjoamaan matkustajille toimintavarmaa ja luotettavaa liikennöintiä.

ABB on toimittanut kaikki länsimetron sekä osan kantametron alueella toimivista UPS-laitteista. UPS-laitteet voivat hajotessaan vaikuttaa koko metron liikennöintiin sekä pahimmassa tapauksessa katkaista sen kokonaan.

Ainoastaan laitevalmistaja pystyy huoltamaan ja korjaamaan toimittamansa UPS-järjestelmän laitteet. Lisäksi alkuperäisten varaosien käytöllä varmistetaan UPS-laitteiden luotettava toiminta ja sen myötä myös metroinfran toimintavarmuus.

HKL:llä on voimassa oleva UPS-järjestelmän ylläpitopalvelusopimus ABB Oy Servicen kanssa ABB:n toimittamien UPS-laitteiden osalta. Nyt tilattavilla tarjousten mukaisilla palveluilla varmistetaan kantametron ja länsimetron UPS-laitteistojen häiriötön toiminta nykyisen sopimuskauden loppuun asti kattaen lisäksi nykyisen UPS-laittekannan akustojen vaihtojen tarpeet. HKL:n tarkoituksena on neuvotella ABB:n kanssa seuraavalle sopimuskaudelle laajempi sopimus, joka kattaa nykyisen UPS-laitteiston elinkaarihuoltopalvelun lisäksi vianhuolto ja ennallistamishuoltotarpeet.

Aiemmat päätökset ja tilaukset

Yksikön johtajan päätös § 76, 7.5.2018: 61.900 eur (alv 0 %)

Yksikön johtajan päätös § 100, 29.10.2019: 40.000,00 eur (alv 0 %)

Toimitusjohtajan päätös § 98, 25.6.2020: 300.000,00 eur (alv 0 %)

Tämän hankinnan jälkeen UPS-järjestelmän ylläpitotöitä on tilattu yhteensä enintään 590.976,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Karl Lindberg, järjestelmäinsinööri, puhelin: 310 21818
karl.lindberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

§ 172

Sähköenergian ja hintasuojauspalvelun sekä salkunhoitopalvelun hankinta

HEL 2021-011762 T 02 08 02 00

Päätös

Johtokunta oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan sähköenergian ja hintasuojauspalvelun sekä salkunhoitopalvelun kaupunginkanslian yhteishankintana kilpailuttaman puitejärjestelyn mukaisin ehdoin Helen Oy:ltä ajalle 1.1.2022 – 31.12.2025.

Johtokunta oikeutti lisäksi

- HKL:n toimitusjohtajan päättämään hankintasopimukseen sisältyvien kahden (2) optiovuoden käyttämisestä ajalle 1.1.2026 – 31.12.2027, edellyttäen että kaupunginkanslia on ensin päättänyt optiokausien käyttöönottamisesta;
- HKL:n maksamaan sähköverkkoyhtiöille (Helsingissä Helen Sähköverkko Oy ja Espoossa Caruna Oy) voimassa olevan hinnaston mukaista sähkönsiirtomaksua sopimuskaudella ja
- HKL:n tilaamaan hankittavalle sähköenergialle alkuperätakuusertifiikaatteja yhteensä enintään 500.000 eurolla (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Lisätiedot

Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohteena on HKL:n käyttämä sähköenergia sisältäen liikennöinnin energian, kiinteistöjen energian omaan sekä kiinteistötytär-yhtiöiden käyttöön sekä sähkön hintasuojaus- ja salkunhallintapalvelu. Salkunhallintapalvelu sisältää sähkönhankintastrategian, jossa sähkönhankintaa hallitaan johdannaiskaupoilla tehtävillä hintasuojauksilla.

Kaupunginkanslian konsernihankinta kilpailutti sähkönhankinnan (tarjouspyyntö H065-19) yhteishankintana siten, että HKL on ollut mukana kilpailutuksessa. Kansliapäällikkö hyväksyi 105 §, 30.04.2021, Helen Oy:n tarjouksen tarjousvertailun perusteella hinnaltaan halvimpana. Hankintaan kuuluu kahden (2) vuoden optiokausi ajalle 1.1.2026 – 31.12.2027. Hankinta on kilpailutettu erityisalojen hankintalain (1398/2016) 45 §:n mukaisena puitejärjestelyinä, jonka tarjouspyynnössä HKL on mainittu yhtenä hankinnassa mukana olevana hankintayksikkönä. Jokainen hankintaan osallistuva hankintayksikkö tekee oman päätöksen sähköenergian ja salkunhallintapalvelun käytöstä.

HKL ja Helen Oy laativat yhdessä HKL:n sähkönhankintastrategian, jossa sovitaan erikseen hinnansuojaukseen liittyvästä mallista. Hankintaan kuuluu myös HKL:n länsimetron liikennöintiä ja asemia sekä Raid-Jokeria varten tarvitsema sähköenergia.

HKL:n lopulliset sähköenergiamaksujen toteutuneet kustannukset sopimuskauden aikana muodostuvat sähkömarkkinoiden kehittymisen sekä HKL:n toteuttamien hinnansuojausten onnistumisen perusteella. Raideliikennesähköstä ei makseta sähköveroa.

HKL:n sähköverkkoyhtiölle maksama siirtomaksu sopimuskaudelle on arvioitu nykyisillä hinnoilla olevan n. 20.000.000,00 euroa (alv 0 %).

HKL hankkii alkuperätakuusertifioitua sähköä tällä hetkellä pääosin raideliikenteeseen. HKL laajentaa kuitenkin alkuperäistakuusertifioitun sähkönhankintaa sopimuskauden aikana niin, että kaikki HKL:n kuluttama sähkö on sopimuskauden loppuun mennessä tuotettu uusiutuvisista energialähteistä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Lisätiedot

Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

28.10.2021

Asia/11

§ 173

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Johtokunta merkitsi asiat tiedoksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 6.10.2021 § 286 asia/3

Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025
HEL 2021-009960 T 00 01 01

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 27.9.2021 § 706 asia/28

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 38

===

liikenneliikelaitos 23.9.2021

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 30.9.2021 § 708 asia/2

V 6.10.2021, Helsingin kaupunkistrategia
2021–2025 HEL 2021-009960 T 00 01 01

[Linkki pöytäkirjaan](#)

28.10.2021

Khs 4.10.2021 § 712 asia/4

V 13.10.2021, Kaupunkiympäristön toimialajohtajan virkaan ottaminen
HEL 2021-006044 T 01 01 01 01

Khs 4.10.2021 § 715 asia/7

V 6.10.2021, Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025
HEL 2021-009960 T 00 01 01

Khs 4.10.2021 § 731 asia/23

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 39

===

liikenneliikelaitos 30.9.2021

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Elinkeinojaosto (Elja)

Elja 4.10.2021

Ei HKL:ää koskevia asioita.

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 174

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset viikoilta 39-41/2021, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

2021	§
Toimitusjohtaja	92 - 98
Henkilöstö ja liiketoiminnan tuki, yksikön johtaja	
Talous ja toiminnanohjaus, yksikön johtaja	9
Suuret kaupunkiraidehankkeet, yksikön johtaja	
Omaisuuksienhallinta, yksikön johtaja	56 - 59
Kunnossapito, yksikön johtaja	25 - 27
Liikennöinti, yksikön johtaja	

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.10.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 163, 164, 173 ja 174 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 165, 166, 170, 171 ja 172 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

28.10.2021

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 167 ja 168 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta tekemällä hankinta-oikaisuvaatimuksen tai kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen taikka molemmat.

28.10.2021

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksiantopäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi

28.10.2021

- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

OHJEET KUNTALAIN MUKAISEN OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettamisestä.

28.10.2021

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto, tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4 MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 169 §.

28.10.2021

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

28.10.2021

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

28.10.2021

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

28.10.2021

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Pöytäkirja

28.10.2021

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä.
Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

28.10.2021

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Minna Salminen
puheenjohtaja

Jukka Hämäläinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Anu Suoranta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 05.11.2021.